

Izazovi **logistike**

Marin Škufca

Liburnia

Liburnia je **vodeća europska logistička tvrtka**, poznata po svojoj stručnosti, inovativnosti i snažnoj vlastitoj logističkoj mreži.

S bogatim iskustvom isporuke složenih logističkih rješenja diljem svijeta, Liburnia je specijalizirana za pouzdan i precizan prijevoz i najzahtjevnijih tereta.

BIMCO

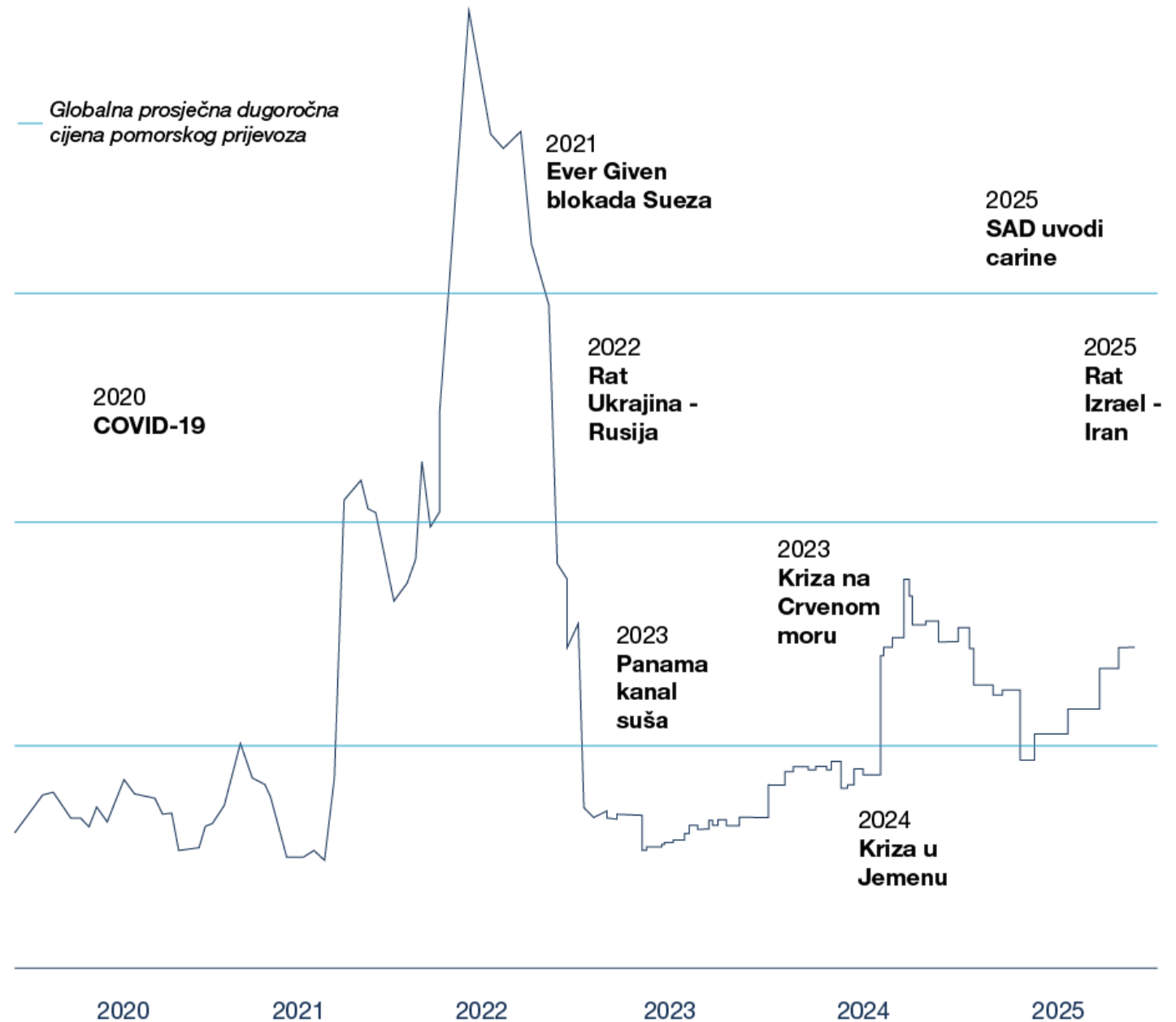
Kupnja
velebit

Stanje na tržištu

Ključni događaji 2020. - 2025.:

- COVID
- Poremećaj opskrbnih lanaca 2021.
- Blokada Sueza – Ever Given
- Rat u Ukrajini
- Panamski kanal suša
- Kriza u Jemenu
- Napadi Houthija u Crvenom moru
- Uvođenje carina od strane SAD-a
- Rat Iran – Izrael

Geostrateški fokus: Hormuški tjesnac

Ključna točka globalne energetske sigurnosti:

- **21%** svjetske opskrbe nafte prolazi kroz tjesnac (cca. 20–21 milijuna barela dnevno)
- **1/3** globalnog LNG-a također ide ovim pravcem

Geopolitička osjetljivost

- Iran nadzire sjevernu obalu: potencijal za blokadu ili napetosti
- Alternativni putevi su ograničeni

Posljedice potencijalne blokade:

- Poremećaj opskrbe
- Potencijal za globalnu recesiju u slučaju ozbiljne blokade
- Azijska tržišta najosjetljivija (Kina, Indija, Japan, Južna Koreja)

Ključni **trendovi** u globalnoj logistici

Digitalna transformacija

- Automatizacija, AI, IoT, blockchain
- Autonomna vozila, dronovi, pametni sustavi

Zelena logistika i održivost

- Električna vozila, ekološka ambalaža, rute optimizirane za CO₂
- ESG pritisci i bioraznolikost mora

Otpornost i fleksibilnost lanaca opskrbe

- **Regionalizacija** i diversifikacija dobavljača
- Lokalna prilagodba u krizama

Promjene u radnoj snazi i deglobalizacija

- Automatizacija mijenja strukturu zaposlenika
- Nedostatak manualne radne snage u EU
- Deglobalizacija = veći značaj domaće logistike

Pozicija **Hrvatske** u novom logističkom krajoliku

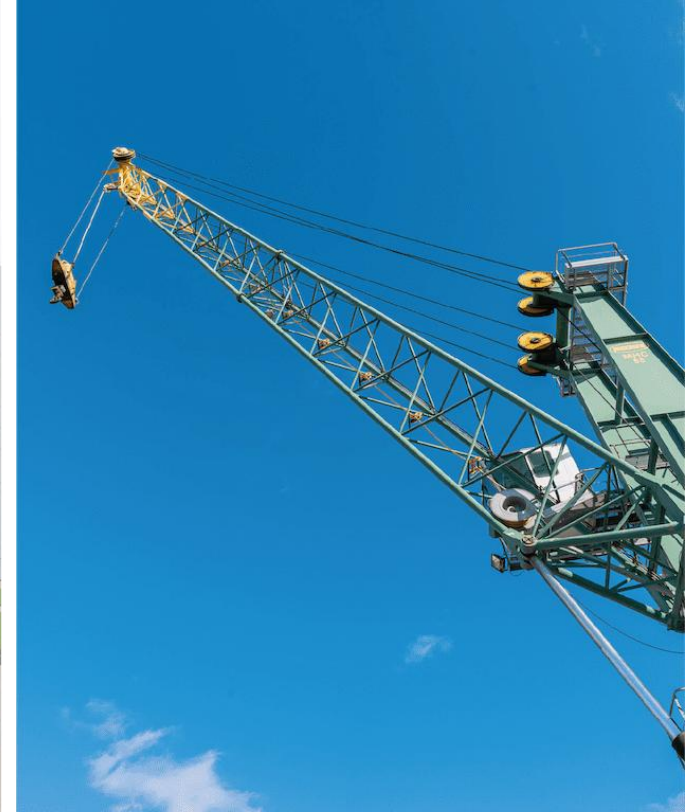
Hrvatska kao logističko čvorište

- Geostrateški položaj: most između Azije i EU
- **11% BDP-a** dolazi iz logistike i transporta
- Logistički sektor zapošljava **10% radne snage**
- Riječki pravac: **utrostručenje kapaciteta** do 2029.
- Članstvo u TEN-T mreži i Schengenu
- Investicije od **7,5 milijardi €** u infrastrukturu
- Odličan položaj u skladu s ESG agendom

Problemi hrvatskih transportnih firmi

- Manjak radne snage
- Podizanje plaća u javnom sektoru kojem privatni sektor ne može konkurirati
- Malo tržište i niska profitabilnost
- Dolazak stranih transportera koji koriste rupe u svojim gospodarstvima
- Regulativne i porezne prepreke
- Potreba za stalnim investiranjem koje nije isplativo

Zašto koristiti **hrvatske resurse**

- Povećanje otpornosti na globalne poremećaje
- Fokus domaćih partnera na domaće korisnike
- Dugoročni partnerski odnos, lojalnost i sigurnost
- Jačanje domaće ekonomije i konkurentnosti

Ivo Andrijanić: “Vanjska trgovina”

Prije objašnjenja pojedinih transportnih klauzula Incoterms 2000* važno je da hrvatski poduzetnici, koji se bave ili se žele baviti poslovima vanjskotrgovinskog prometa, imaju na umu sljedeće:

Ako ste u ulozi izvoznika, pri sklapanju kupoprodajnih ugovora s vašim inozemnim poslovnim partnerima - kupcima vaše robe, uvijek nastojte ugovoriti onu transportnu klauzulu prema kojoj se uz vašu robu transportne, osigurateljne i druge usluge hrvatskih uslužnih poduzeća i organizacija. Tako ćete u svoju izvoznu cijenu uključiti sve troškove domaćih uslužnih poduzeća i ostvariti veći devizni priljev, a s druge strane izravno i neizravno zaposliti domaća – hrvatska poduzeća specijalizirana za pružanje različitih gospodarskih (transportna, osigurateljna, kontrolna, skladišna i dr.). Takvim „nevidljivim izvozom“ usluga možete i za svoje poduzeće ostvariti znatne koristi, jer se povoljnijim uvjetima korištenja usluga kod domaćih uslužnih poduzeća možete koristiti za povećanja vlastite konkurentnosti pri oblikovanju svoje izvozne cijene na međunarodnom tržištu.

Osim toga, zapošljavajući domaća uslužna poduzeća, osigurat ćete za sebe povoljniji status upravo kod tih uslužnih poduzeća, ostvariti pravo na refakcije (povrat dijela troškova vozarine), povoljnije premije osiguranja, popuste pri korištenju raznih drugih usluga i sl. Znači, kao izvoznik uvijek ćete nastojati ugovarati transportne klauzule Incoterms 2000* iz grupe C i D.

Ako ste, pak, u ulozi uvoznika, nastojte ugovoriti transportne klauzule Incoterms 2000* navedene u skupinama E i F. Ugovarajući nabavu robe iz inozemstva na spomenutim paritetima EXW, FAS, FCA i FOB, moći ćete angažirati domaće prijevoznike, domaća osiguravajuća društva i druga uslužna poduzeća, čime izravno utječete na smanjivanje deviznog odljeva, što je **u interesu vašeg poduzeća i cjelokupnog gospodarstva Republike Hrvatske.**

U određenim poslovnim okolnostima predložena strategija primjene pojedinih vrsta transportnih klauzula pri izvozu ili uvozu neće biti izvediva, bilo zato što inozemni kupac postavlja svoje uvjete, bez kojih s vama ne želi ući u posao, ili zato što pri uvozu robe iz nekih zemalja jednostavno nemate mogućnosti angažiranja domaćih uslužnih poduzeća. Međutim, morate biti uporni u nastojanju da za sebe izaberite ugovaranje za vas povoljnije transportne klauzule, posebice ako ste u ulozi uvoznika, jer tada najčešće možete određivati uvjete kupnje.

Lokalna logistika za globalnu stabilnost

- Snažni domaći lanci = stabilnost
- Strateška partnerstva = konkurentska prednost
- Snažna domaća logistika = snažno RH gospodarstvo

	Zagrebtrans	Velebit Promet	Zagrebački transporti
Ukupni prihodi	18.512.010 €	8.045.000 €	8.662.700 €
Neto dobit	343.900 €	411.700 €	43.700 €
Neto marža	2%	5%	1%
# zaposlenih	119	57	40

